

Utorok 13. októbra 2020

Milí deviataci! Postupujte, prosím, podľa pokynov.

POKYNY: 1. **Zapíšte si do zošita** poznámky – literárne termíny – všetky, informácie o autorovi – tie, ktoré sú **podfarbené ružovou farbou** a informácie o óde Na radosť – tie, ktoré sú **podfarbené ružovou farbou**.

2. Literárne termíny a informácie o autorovi **sa naučte**.

3. Na str. 14 v učebnici **si prečítajte** ódu **Na radosť** od **Fridricha Schillera**.

4. **Pozrite si prezentáciu** o Fridrichovi Schillerovi, ktorá je tiež súčasťou vyučovania (Edupage zaznamenáva, kto si ju pozrel a kto nie), preto si ju nezapudnite pozrieť.

5. **FOTKY poznámok** pripojte k správe pod názvom **Utorok 13. 10. 2020**, nie k inej d. ú. (Niektorí to miešajú a posielajú d. ú. k inému dátumu, tak to nemá byť!!!). Ďakujem

POZNÁMKY:

UMELECKÉ PROSTRIEDKY

- autori ich používajú na ozvláštnenie textu
- delia sa na **trópy** a **štylistické figúry**

Štylistické figúry

sa delia na:

1. **SLOVNÉ** - sú založené na opakovaní slov

- a. **anafora** - opakovanie slov na začiatku za sebou idúcich veršov,
napr. **možno mi** tvojich úst sa odrieknuť//
možno mi ruku nedostať//
možno mi v diaľky žiaľne utieknuť...

b. **epizeuxa** - opakovanie slova alebo slov vo verši za sebou,
napr. **koho rada vidím, koho rada vidím**

2. **REČNÍCKE**

- a. **rečnícka otázka** - autorova otázka, ktorá si nevyžaduje odpoveď alebo si odpovedá sám, napr.
A čo je mladosť?
- b. **rečnícke zvolanie** - zvolanie autora (lyrického hrdinu), napr. **Marína moja!**

3. **ZVUKOVÉ**

- a. **aliterácia** - opakovanie rovnakých alebo zvukovo podobných hlások,
napr. Du**n**í Du**n**aj a **lun**a za **lun**ou sa va**l**í

ÓDA (grécky – pieseň)

- báseň, ktorá vyjadruje **obdiv, oslavu nejakej téme** (národ, sloboda, príroda, mladosť)
- vyznačuje sa nadnesenosťou a pátosom
- napr. F. Schiller: Na radosť, A. Mickiewicz: Óda na mladosť, J. Hollý: Na Umku



Friedrich SCHILLER (1759 – 1805) bol **nemecký dramatik, básnik, spisovateľ**.
Patrí do obdobia nemeckého klasicizmu. Chcel sa stať kňazom, ale otec ho prinútil ísť na vojenskú akadémiu. Utekol z armády, pôsobil ako profesor dejín v Jene. V tomto období napísal báseň Na radosť. Text tejto básne zhudobnil Ludwig van Beethoven vo svojej 9. symfónii – Óda na radosť. Stala sa **hymnou Európskej únie**.

Písal drámu, lyriku a filozofické spisy.

TVORBA: drámy **Zbojníci**
William Tell
Mária Stuartová
Panna Orleánska

poézia: óda **Na radosť**



Túto ódu zhudobnil **L. W. Beethoven** v 9. symfónii Óda na radosť. Beethoven však už Ódu na radosť nepočul. Deviata symfónia bola po prvýkrát verejne uvedená vo Viedni 7. mája 1824. Orchester dirigoval Beethoven osobne, ale v tom čase bol už autor postihnutý hluchotou. Skladateľ stratil nad orchestrom kontrolu a v zápale dirigoval vraj ďalej i po tom, čo už hudba skončila. Až napokon jeden z hráčov otočil Beethovena tvárou do hládiska, aby mohol byť skladateľ očitým svedkom obrovských ovácií nadšeného viedenského publika. V roku 1985 sa Óda na radosť stala oficiálnou **hymnou Európskej únie**. Je hraná bez slov. Univerzálnym jazykom hudby oslavuje hodnoty, ktoré môžu zdieľať všetci Európania bez rozdielu - ideály slobody, mieru a solidarity.

Vypočuj si hymnu Európskej únie - <https://www.youtube.com/watch?v=yZl15rZJzd4>
<https://www.youtube.com/watch?v=WrluytDFbwc>
 - v modernejšom podaní od multiinstrumentalistu Mika Oldfielda (od času 5:12)
<https://www.youtube.com/watch?v=2Hai4bovFbl>

Literárny druh: ..**lyrika**..... Literárna forma: ...**poézia**.....
 Literárny žáner: ..**óda**.....
 Téma: ..**oslava radosti a porozumenia medzi ľuďmi**
 Idea: ...**Všetci ľudia budú bratia./Celé ľudstvo pobratá sa.**.....
 Forma básne: ..**6 strof, 24 veršov**.....
 Rým: ..**abab striedavý**.....
 Umelecké jazykové prostriedky:
Radosť, božia iskra krásna- ..**metafora**.....
Ohňom zajatí-..**personifikácia**.....
Objatie vám, milióny!- ...**rečnicke zvolanie**.....
Hviezdy stan-**epiteton**.....
Kúzla spoja zas- ..**personifikácia**.....
Výhra vytúžená- ...**epiteton**.....
 Ako pomenúva básnik radosť?**Božia iskra krásna**.....
 Vypíš z básne verše, v ktorých je vyjadrená myšlienka, že všetci ľudia budú bratia.
 „...**celé ľudstvo pobratá sa**...“